



Majte kultúrne plány s na 32. týždeň roka 2025	2
Online, plan.art, 4. 8. 2025, 9:00	
Botanická záhrada UPJŠ si pripomína 75. výročie, ponúka zhruba 30 hektárov plných zelene	3
Online, kosicednes.sk, 4. 8. 2025, 13:22	



Majte kultúrne plány s na 32. týždeň roka 2025

4. 8. 2025, 9:00, Zdroj: [plan.art](#), Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ

Dosah: 39 GRP: 0,00 OTS: 0,00 AVE: 33 EUR

Majte kultúrne plány s na 32. týždeň roka 2025

Majte kultúrne plány s plan.art na 32. týždeň roka 2025

04.08.2025 | REDAKCIA

plan.art vyberá zoznam odporúčaných podujatí od 4. do 10. augusta 2025:

v pondelok 4. augusta v Novej Cvernovke premietnu film *Autre Porte*, režiséra Jána Mikuša, o jednom úrade a jednej nepravdepodobnosti. v stredu 6. augusta *White & Weiss gallery* otvára výstavu *This Dream Wasn't Mine*, vznikla v spolupráci s ateliérom 3EAM (Tretí expandovaný ateliér maľby) Vysokej školy výtvarných umení v Bratislave a predstavuje výber prác 21 študentiek a študentov tvoriacich v tomto ateliéri od jeho vzniku, od stredy 6. augusta do piatka 8. augusta sa v Banskej Štiavnici koná Letný filmový festival 4. živly, v piatok 8. augusta sa končí festival *Viva Musiaca!* koncertom *Avi Avital – Between Worlds: Italy*, postupne dopĺňame

V plameňoch (Davida Lyncha) s Ottom M. Urbanom

V pražskom Centre súčasného umenia DOX sa teraz môžete ponoriť do znepokojujúcich, snových svetov Davida Lyncha na výstave *Up in Flames*, rozsiahlej prezentácii výtvarného diela umelca, ktorého preslávili filmy, no aj v nich vždy myslel viac ako maliar. Kurátorom výstavy je Otto M. Urban, s ktorým sme si po jej prehliadke sadli na dvor (na pamiatku Lyncha aj s kávou a cigaretou), pod vzducholod' Gulliver, a hovorili sme nielen o koncepte výstavy, ktorá ponúka medzi asi 400 dielami aj okolo 60 doteraz nikdy nevystavených Lynchových prác, ale aj o inšpiráciách, solitérstve, prepájaní výtvarného umenia, filmu a hudby, technikách, ktorými Lynch komunikoval svoje obľúbené témy, vracajúcich sa motívoch, aj o spôsobe, ako nielen čítať, ale najmä vnímať Lynchove diela – pretože, ako sám hovoril, nie je to o hľadaní skrytých významov, ale o prijatí sily emocionálneho a zmyslového zážitku.

Palác ilustrácie

Český Krumlov je kúzelné mesto a teraz okrem Egona Schieleho láka aj do Paláce ilustrácie. Kolekcia takmer 800 ilustrácií od viac ako tridsiatich umelcov z celej Európy. Za polstoročie ju nazhromaždil vydavateľ detských kníh Otakar Božejovský von Rawennoff a nájdete v nej tie najväčšie mená európskej ilustrácie. Stovky detských kníh, desiatky výstavných katalógov. Európsky unikát, reprezentatívny prierez technikami a tou najlepšou tvorbou druhej polovice 20. storočia. Základom sú ilustrácie, ktoré súvisia s činnosťou vydateľstva Bohom Press. Zakladalo si na dokonalom remeselnom prevedení kníh, skvelých ilustráciách a príbehoch, aj otváraní tabuizovaných tém (ochrana životného prostredia, smrť, drogy). Medzi najznámejších autorov patrí Józef Wilkoń, David McKee, Ján Lenica, Stasys Eidrigevičius alebo Štefan Zavřel.

kde: zámocká Mincovňa, Český Krumlov

kedy: ut – ne: 10.00 – 18.00

VSG x Botanická záhrada

Výstava Botanická záhrada skúma nové formy vystavovania a kurátorovania. Pracuje so zbierkami Východoslovenskej galérie (VSG) a Botanickej záhrady (BZ) **UPJŠ** v Košiciach. Je založená na štúdiu jedinečnej vzájomnej výmeny vybraných zbierkových objektov týchto inštitúcií. V priestoroch pestovateľského skleníka "anturiák" v Botanickej záhrade **UPJŠ** sú prezentované umelecké diela a vo Východoslovenskej galérii na Alžbetinej ulici v rámci výstavy "Džungľa" naopak rastliny. Základom oboch výstav je nielen výmena zbierok, ale aj uvedenie si spoločných priorít oboch inštitúcií - systematické zbieranie, odborná ochrana, vedecký výskum, precízne triedenie, kvalitná edukácia a pôsobivý zážitok pre diváka.

kde: Botanická záhrada **UPJŠ**, Mánesova 23, Košice

kedy: do 25. 9. 2025, po – pia: 9.00 – 18.00, víkend: 9.00 – 17.00

Späť na [info.mix.plan](#)

slovenská digitálna platforma o nepravoplatnom umení a kultúre

ISSN 2730-1044

Táto platforma bola podporená z verejných zdrojov poskytnutých Fondom na podporu umenia. Platforma reprezentuje výlučne názor redakcie a fond nezodpovedá za jej obsah.

Botanická záhrada UPJŠ si pripomína 75. výročie, ponúka zhruba 30 hektárov plných zelene

📅 4. 8. 2025, 13:22, Zdroj: [kosicednes.sk](https://www.kosicednes.sk)  Autor: Filip Guldán, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: **UPJŠ**

Dosah: 6 817 GRP, 0,15 OTS, 0,00 AVE: 347 EUR

Botanická záhrada **UPJŠ** si pripomína 75. výročie, ponúka zhruba 30 hektárov plných zelene

Botanická záhrada **UPJŠ** v Košiciach na Mánesovej ulici ukrýva zhruba 30 hektárov plných zelene. „V tomto roku si pripomínáme 75. výročie založenia Botanickej záhrady, vznikla 5. mája 1950 ako Botanický ústav Vysokej školy poľnohospodárskeho a lesníckeho inžinierstva.“

Zdroj: Veronika Uhrinová

„Škola bola ale čoskoro presunutá do Zvolena a do Nitry,“ vysvetľuje riaditeľ záhrady profesor Pavol Mártonfi. Botanická záhrada v roku 1953 prešla pod Slovenskú akadémiu vied, nebola zrušená aj vzhľadom na to, že už sa začalo s budovaním skleníkov. Tri hlavné expozičné skleníky a niekoľko menších bolo dobudovaných v roku 1958, následne aj tropický skleník Viktória. V roku 1964 prevzala Botanickú záhradu Univerzita Pavla Jozefa Šafárika, pod ktorú patrí dodnes. „Sme starší ako univerzita,“ poznamenáva Mártonfi.

Medzi najvýznamnejšie medzníky novodobej histórie botanickej záhrady jej riaditeľ zaradil to, že v roku 2002 sa stali chráneným areálom, čo podľa jeho slov dokumentuje význam územia, na ktorom sa nachádza nielen mnoho rastlín z celého sveta, ale aj nemalo živočíchov, ktoré v areáli záhrady našli svoj domov. Ako ozrejmil, toto označenie ich chráni pred tým, aby sa z neho stali napríklad stavebné pozemky a zaručuje, aby územie naďalej slúžilo svojmu účelu. „Napríklad v arboréte, ktoré zaberá plochu 24 hektárov,“ vraví Mártonfi priblížil, že nielen v arboréte, ale aj v iných častiach záhrady sa usídlila približne stovka druhov vtákov, ale aj mnoho druhov obojživelníkov, cicavcov či vzácneho hmyzu. „Z tohto hľadiska je botanická záhrada jedinečná, sú tu druhy, ktoré sú chránené z európskeho hľadiska, ale aj na národnej úrovni,“ vysvetlil riaditeľ.

V košickej botanickej záhrade možno nájsť okrasné expozície či skleníky s rozlohou 3 200 metrov štvorcových. Návštevníci v nej môže vidieť viac ako štyritisíc druhov, poddruhov a kultivarov rastlín. Disponuje tiež viacerými výnimočnými zbierkami, napríklad kaktusov. „Je to stále asi najväčšia zbierka kaktusov na území Slovenska a Čiech,“ uviedol Mártonfi. Priblížil, že majú asi 11-tisíc kusov zo zhruba 700 rôznych druhov. Botanická záhrada však má aj rozsiahlu zbierku cykasov, takzvané „žijúce skameliny“, volémie, či ginko dvojaločné, ktoré v čase jeho objavu rástlo len na jednom mieste v Číne, odkiaľ sa ale následne rozšírilo do celého sveta. „Takisto máme zaujímavú zbierku orchideí, z ktorej pripravujeme aj výstavy,“ pokračuje. Okrem orchideí pravidelne vystavujú aj bonsaje, na čom spolupracujú s Bonsaj klubom. „Pri tejto príležitosti navštívil botanickú záhradu aj japonský veľvyslanec, ktorý nám zasadil aj ďalší strom do Aleje významných osobností,“ dodal Mártonfi s tým, že išlo o veľmi vzácnu morušu, ktorá sa vyskytuje len na Boninských ostrovoch. Na svete je známych len približne 150 dospelých jedincov tejto moruše. Návštevníkov podľa riaditeľa lákajú najmä kaktusy či tropický skleník Viktória, ktorý je ale v súčasnosti uzavretý z dôvodu rekonštrukcie kúrenia. V tomto smere Mártonfi priznal, že by bolo potrebné zrekonštruovať skleník kompletne, na to ale nemajú dostatok prostriedkov. „Veľmi obľúbený je napríklad citrusový skleník. Pre deti býva zaujímavý napríklad kakaovník či banánovník, pre dospelých zas kávovník,“ priblížil ďalšie lákadlá pre návštevníkov. Najstarším exemplárom v záhrade je samičí cykas, ktorý botanická záhrada dostala približne v 50. alebo 60. rokoch minulého storočia, jeho vek je ale odhadom okolo 150 rokov.

MOHLO BY VÁS ZAUJÍMAŤ

Košičan Richard Holenda získal dve striebra na EPYG 2025 (FOTO)

Koncom júna sa zavŕšila aj tradičná výstava exotických motýľov. Na leto pripravila botanická záhrada aj kultúrny program, okrem koncertov je pripravená aj výstava Džungľa, na ktorej spolupracujú s Východoslovenskou galériou (VSG). Výstavy budú celkovo tri, jedna už bola otvorená na sklonku júna v priestoroch galérie na Alžbetinej ulici v centre mesta. Návštevníci na nej môžu obdivovať nielen diela zo zbierok VSG, ale aj rastliny zo zbierok botanickej záhrady. Rovnako si môžu diela zo zbierok galérie pozrieť aj v priestoroch záhrady, a to od 18. júla. V septembri je tiež naplánovaná výtvarná výstava priamo v priestoroch VSG na Hlavnej ulici, kde sa má konať aj vedecká konferencia s medzinárodnou účasťou, ktorú organizuje botanická záhrada.

Botanická záhrada je súčasťou **UPJŠ** v Košiciach, dotuje ju okrem iného rezort školstva, prostredníctvom dotácie pre botanické záhrady. Tá ale na všetky náklady nepostačuje, Mártonfi poukázal, že počas poslednej zimy minuli len na vykurovanie bezmála štvrt' milióna eur. Na financovaní sa podieľa aj samotná univerzita, no botanická záhrada sa zapája aj do rôznych projektov, napríklad z eurofondov. Taktiež sa zapájajú aj do výziev v rámci programu Interreg. Podporu získavajú aj vďaka OZ BotaniKE, ktoré sa tiež zapája do rôznych menších výziev. Z týchto prostriedkov sa im napríklad podarilo zrealizovať bylinkovú záhradu či osvetlenie skleníkov. Mártonfi priznal, že od začiatku roka mierne zvýšili vstupné pre dospelých. Stúplo o jedno euro na súčasných päť eur. Pre deti od šesť rokov, mládež a seniorov ostalo na sume tri eurá. Botanická záhrada ponúka zvýhodnené vstupy pre rodiny s deťmi či permanentky. Dôvodom zvýšenia boli najmä vysoké náklady na prevádzku.



Riaditeľ botanickej záhrady priznal, že v záhrade cítiť veľký investičný dlh . Opätovne spomenul potrebu komplexnej rekonštrukcie skleníka Viktória. „V zlom stave je strecha na kaktusových skleníkoch, čo sú jedny z našich najvzácnejších zbierok. Budeme musieť pristúpiť k výmene sklenených striech za lexanové,“ vraví. Dodal, že návštevník si tieto problémy obvykle nevšimne , keďže sa usilujú ukazovať najmä to pekné, čo botanická záhrada ponúka.

„Návštevníkom ponúkame relax v prírode. Areál je naozaj veľký,“ vraví riaditeľ botanickej záhrady. Priblížil, že návštevníctvo môže popri prechádzke v areáli využiť napríklad aj cvičebné náčinie , ktoré sa nachádza pri náučnom dendrologickom chodníku. Deti sa môžu zvieŕť napríklad na lanovke , ale poteší ich aj mini kontaktná zoo, kde chovajú kráľičky aj andulky. Majú tiež včelársky chodník aj apidomček , a tiež bylinkovú záhradu . V nej si môžu záujemcovia v rámci komentovanej prehliadky exponáty aj ochutnať a ovoňať, myslí tiež na nevidiacich návštevníkov a má nápisy aj v Braillovom písme .

(SITA,kl)

Filip Guldan

04.08.2025 13:22

Autor: Filip Guldan